

RÅDETS BESLUT

av den 6 december 2012

om den ståndpunkt som på Europeiska unionens vägnar ska intas i det stabiliserings- och associeringsråd som inrättats genom stabiliserings- och associeringsavtalet mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Montenegro, å andra sidan, vad gäller antagande av bestämmelser om samordning av de sociala trygghetssystemen

(2012/774/EU)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 79.2 b jämförd med artikel 218.9,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

- (1) I artikel 51 i stabiliserings- och associeringsavtalet mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan ⁽¹⁾, och Republiken Montenegro, å andra sidan (nedan kallat *avtalet*) fastställs att stabiliserings- och associeringsrådet genom ett beslut ska införa bestämmelser i syfte att genomföra principerna enligt den artikeln.
- (2) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 4 i det protokollet, deltar dessa medlemsstater inte i antagandet av detta beslut, som inte är bindande för eller tillämpligt på dem.
- (3) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, deltar Danmark inte i antagandet av detta beslut, som inte är bindande för eller tillämpligt på Danmark.
- (4) Det är lämpligt att den ståndpunkt som intas på unionens vägnar i stabiliserings- och associeringsrådet fast-

ställs med beaktande av antagandet av bestämmelser om samordning av de sociala trygghetssystemen.

- (5) Europeiska unionens ståndpunkt i stabiliserings- och associeringsrådet bör således baseras på bifogade utkast till beslut.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Den ståndpunkt som på Europeiska unionens vägnar ska intas i det stabiliserings- och associeringsråd som inrättats genom stabiliserings- och associeringsavtalet mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Montenegro, å andra sidan, (nedan kallat *avtalet*), vad gäller antagande av bestämmelser om samordning av de sociala trygghetssystemen, ska grundas på det utkast till beslut av stabiliserings- och associeringsrådet som åtföljer det här beslutet.

Mindre ändringar av det utkastet till beslut får godkännas av företrädare för unionen i stabiliserings- och associeringsrådet utan att något nytt beslut behöver antas av rådet.

Artikel 2

Detta beslut träder i kraft samma dag som det antas.

Utfärdat i Bryssel den 6 december 2012.

På rådets vägnar

S. CHARALAMBOUS

Ordförande

⁽¹⁾ EUT L 108, 29.4.2010, s. 3.

UTKAST TILL

BESLUT nr .../... AV STABILISERINGS- OCH ASSOCIERINGSRÅDET EU-MONTENEGRO

av den [...]

vad gäller antagande av bestämmelser om samordning av de sociala trygghetssystemen

STABILISERINGS- OCH ASSOCIERINGSRÅDET HAR ANTAGIT
DETTA BESLUT

med beaktande av stabiliserings- och associeringsavtalet mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Montenegro, å andra sidan ⁽¹⁾, särskilt artikel 51, och

av följande skäl:

- (1) I artikel 51 i stabiliserings- och associeringsavtalet mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Montenegro, å andra sidan (nedan kallat *avtalet*) föreskrivs samordning av medlemsstaternas och Montenegros sociala trygghetssystem och principer för en sådan samordning.
- (2) Enligt artikel 51 i avtalet ska stabiliserings- och associeringsrådet anta ett beslut om tillämpningen av de principer som anges i den artikeln.
- (3) När det gäller tillämpningen av principen om icke-diskriminering, bör detta beslut inte ge några ytterligare rättigheter som uppstår genom vissa omständigheter eller händelser som äger rum inom den andra avtalsslutande partens territorium, när sådana omständigheter eller händelser inte beaktas enligt den första avtalsslutande partens lagstiftning, utöver rätten till export av vissa förmåner.
- (4) Vid tillämpningen av detta beslut gäller att montenegrinska arbetstagare bör ha rätt till familjeförmåner, om deras familjemedlemmar är lagligen bosatta tillsammans med dem i den medlemsstat där arbetstagarna är anställda. Om deras familjemedlemmar är lagligen bosatta i en annan medlemsstat, ska Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1231/2010 av den 24 november 2010 om utvidgning av förordning (EG) nr 883/2004 och förordning (EG) nr 987/2009 till att gälla de tredjelandsmedborgare som enbart på grund av sitt medborgarskap inte omfattas av dessa förordningar ⁽²⁾ tillämpas. Detta beslut bör inte ge arbetstagarna någon rätt till familjeförmåner för familjemedlemmar till en arbetstagare som är bosatta i en annan stat än en medlemsstat, t.ex. Montenegro.
- (5) Genom förordning (EU) nr 1231/2010 har bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr

883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen ⁽³⁾ och av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009 av den 16 september 2009 om tillämpningsbestämmelser till förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen ⁽⁴⁾ redan utvidgats till att gälla de medborgare i tredjeländer som enbart på grund av sitt medborgarskap inte redan omfattas av dessa bestämmelser. Av förordning (EU) nr 1231/2010 följer redan att principen om sammanläggning av försäkringsperioder som fullgjorts av montenegrinska arbetstagare i olika medlemsstater ska tillämpas beträffande rätten till vissa förmåner enligt artikel 51.1 a i avtalet.

- (6) Det kan vara nödvändigt att fastställa särskilda bestämmelser med hänsyn till särdragen i Montenegros lagstiftning för att underlätta tillämpningen av samordningsbestämmelserna.
- (7) För att säkerställa en smidig samordning av medlemsstaternas och Montenegros sociala trygghetssystem är det nödvändigt att fastställa särskilda bestämmelser för samarbetet mellan medlemsstaterna och Montenegro respektive mellan den berörda personen och institutionen i den behöriga staten.
- (8) Övergångsbestämmelser bör antas för att skydda de personer som omfattas av detta beslut och för att undvika att de går miste om någon av sina rättigheter på grund av att beslutet träder i kraft.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

DEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER*Artikel 1***Definitioner**

1. I detta beslut avses med
 - a) *avtalet*: stabiliserings- och associeringsavtalet mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Montenegro, å andra sidan,

⁽¹⁾ EUT L 108, 29.4.2010, s. 3.

⁽²⁾ EUT L 344, 29.12.2010, s. 1.

⁽³⁾ EUT L 166, 30.4.2004, s. 1.

⁽⁴⁾ EUT L 284, 30.10.2009, s. 1.

- b) *förordningen*: förordning (EG) nr 883/2004 som den tillämpas i Europeiska unionens medlemsstater, — pension vid olycksfall i arbetet och arbetssjukdomar,
- c) *genomförandeförordningen*: förordning (EG) nr 987/2009, — pension vid invaliditet på grund av olycksfall i arbetet och arbetssjukdomar,
- d) *medlemsstat*: en medlemsstat i Europeiska unionen, enligt förordningen, med undantag för de särskilda icke avgiftsfinansierade kontanta förmåner som förtecknas i bilaga X till förordningen,
- e) *arbetstagare*:
- i) vid tillämpningen av en medlemsstats lagstiftning, en person som arbetar som anställd enligt artikel 1 a i förordningen, ii) när det gäller Montenegro, motsvarande förmåner enligt Montenegros lagstiftning, med undantag för särskilda de icke avgiftsfinansierade kontantförmåner som anges i bilaga I till detta beslut.
- ii) vid tillämpningen av Montenegros lagstiftning, en person som arbetar som anställd enligt den lagstiftningen,
2. Övriga termer som används i detta beslut ska ha den betydelse som de ges,
- f) *familjemedlem*:
- a) när det gäller medlemsstaterna, i förordningen och i genomförandeförordningen,
- i) vid tillämpningen av medlemsstaternas lagstiftning, en familjemedlem enligt artikel 1 led i i förordningen,
- b) när det gäller Montenegro, i gällande tillämplig lagstiftning i Montenegro.
- ii) vid tillämpningen av Montenegros lagstiftning, en familjemedlem enligt den lagstiftningen,
- Artikel 2*
- Personkrets**
- Detta beslut ska tillämpas på följande personer:
- g) *lagstiftning*:
- a) Arbetstagare som är montenegrinska medborgare och som är eller har varit lagligen anställda inom en medlemsstats territorium och som omfattas eller har omfattats av en eller flera medlemsstaters lagstiftning, samt deras efterlevande.
- i) när det gäller medlemsstaterna, lagstiftning enligt artikel 1 led l i förordningen, som den tillämpas på de förmåner som omfattas av detta beslut,
- b) Familjemedlemmar till de arbetstagare som avses i led a, förutsatt att dessa familjemedlemmar är eller har varit lagligen bosatta tillsammans med den berörda arbetstagaren medan arbetstagaren är anställd i en medlemsstat.
- ii) när det gäller Montenegro, tillämplig lagstiftning i Montenegro, med avseende på de förmåner som omfattas av detta beslut,
- c) Arbetstagare som är medborgare i en medlemsstat och som är eller har varit lagligen anställda inom Montenegros territorium och som omfattas eller har omfattats av montenegrinsk lagstiftning, samt deras efterlevande.
- h) *förmåner*:
- d) Familjemedlemmar till de arbetstagare som avses i led c, förutsatt att dessa familjemedlemmar är eller har varit lagligen bosatta tillsammans med den berörda arbetstagaren medan arbetstagaren är anställd i Montenegro.
- ålderspension,
- efterlevandepension,
- pension vid olycksfall i arbetet och arbetssjukdomar,
- pension vid invaliditet på grund av olycksfall i arbetet och arbetssjukdomar,
- familjeförmåner,
- Artikel 3*
- i) *förmåner som får exporteras*:
- Likabehandling**
- i) när det gäller medlemsstaterna,
1. Arbetstagare som är montenegrinska medborgare och som är lagligen anställda i en medlemsstat, samt deras familjemedlemmar som är lagligen bosatta tillsammans med dem, får i fråga om förmåner enligt artikel 1.1 h inte diskrimineras på grund av medborgarskap i förhållande till medborgare i den medlemsstat där de är anställda.
- ålderspension,
- efterlevandepension,

2. Arbetstagare som är medborgare i en medlemsstat och som är lagligen anställda i Montenegro, samt deras familjemedlemmar som är lagligen bosatta tillsammans med dem, får i fråga om förmåner enligt artikel 1.1 h inte diskrimineras på grund av medborgarskap i förhållande till montenegrinska medborgare.

DEL II

FÖRHÅLLET MELLAN MEDLEMSSTATERNA OCH MONTENEGRO

Artikel 4

Undantag från krav på bosättning

1. Förmåner som får exporteras enligt artikel 1.1 i och som personer enligt artikel 2 a och c har rätt till får inte minskas, ändras, innehållas, dras in eller konfiskeras på grund av skäl hänförliga till att förmånstagaren

i) i fråga om förmåner enligt en medlemsstats lagstiftning är bosatt inom Montenegros territorium, eller

ii) i fråga om förmåner enligt Montenegros lagstiftning är bosatt inom en medlemsstats territorium.

2. Familjemedlemmar till en arbetstagare enligt artikel 2 b ska ha rätt till förmåner som får exporteras enligt artikel 1.1 i i på samma sätt som familjemedlemmar till en arbetstagare som är medborgare i den berörda medlemsstaten, om dessa familjemedlemmar är bosatta inom Montenegros territorium.

3. Familjemedlemmar till en arbetstagare enligt artikel 2 d ska ha rätt till förmåner som får exporteras enligt artikel 1.1 i ii på samma sätt som familjemedlemmar till en arbetstagare som är montenegrinska medborgare om dessa familjemedlemmar är bosatta inom en medlemsstats territorium.

DEL III

DIVERSE BESTÄMMELSER

Artikel 5

Samarbete

1. Medlemsstaterna och Montenegro ska ge varandra fullständig information om sådana ändringar av deras lagstiftning som kan påverka tillämpningen av detta beslut.

2. Vid tillämpningen av detta beslut ska myndigheterna och institutionerna i medlemsstaterna och i Montenegro bistå varandra och handla som om de tillämpade sin egen lagstiftning. Det administrativa bistånd som dessa myndigheter och institutioner tillhandahåller ska som regel vara kostnadsfritt. Medlemsstaternas och Montenegros behöriga myndigheter får dock komma överens om att vissa kostnader ska ersättas.

3. Medlemsstaternas och Montenegros myndigheter och institutioner får vid tillämpningen av detta beslut ta direkt kontakt med varandra och med berörda personer eller deras företrädare.

4. De institutioner och personer som omfattas av detta beslut ska vara skyldiga att informera och samarbeta med varandra för att säkerställa en korrekt tillämpning av detta beslut.

5. Personer som omfattas av detta beslut ska så snart som möjligt informera institutionerna i den behöriga medlemsstaten eller i Montenegro, om det landet är behörig stat, och institutionerna i bosättningsmedlemsstaten eller i Montenegro, om det landet är bosättningsland, om alla ändrade personliga förhållanden eller familjeförhållanden som påverkar deras rätt till förmåner enligt detta beslut.

6. Om den informationsskyldighet som föreskrivs i punkt 5 inte iaktas, får proportionella åtgärder vidtas enligt nationell lagstiftning. Dessa åtgärder ska dock motsvara de som vidtas i liknande situationer enligt den nationella lagstiftningen och de får inte göra det praktiskt omöjligt eller alltför svårt att utöva de rättigheter som de berörda personerna ges genom detta beslut.

7. Medlemsstaterna och Montenegro får föreskriva nationella bestämmelser som fastställer villkor för kontrollen av rätten till förmåner för att ta hänsyn till det faktum att förmånstagarna vistas eller är bosatta utanför den stats territorium där gäldenärsinstitutionen ligger. Sådana bestämmelser ska vara proportionella, får inte diskriminera på grundval av medborgarskap och ska överensstämma med de principer som fastställs i detta beslut. Sådana bestämmelser ska anmälas till stabiliserings- och associeringsrådet.

Artikel 6

Administrativa kontroller och läkarundersökningar

1. Denna artikel ska tillämpas på de personer som avses i artikel 2 som uppbär sådana förmåner som får exporteras i den mening som avses i artikel 1.1 i samt på de institutioner som ansvarar för genomförandet av detta beslut.

2. Om den som uppbär eller ansöker om förmåner, eller en medlem av dennes familj, vistas eller är bosatt inom en medlemsstats territorium, om gäldenärsinstitutionen ligger i Montenegro, eller vistas eller är bosatt i Montenegro om gäldenärsinstitutionen ligger i en medlemsstat, ska läkarundersökningen på gäldenärsinstitutionens begäran utföras av institutionen på förmånstagarens vistelse- eller bosättningsort i enlighet med de förfaranden som fastställs i den lagstiftning som den institutionen tillämpar.

Gäldenärsinstitutionen ska underrätta institutionen på vistelse- eller bosättningsorten om särskilda krav som i förekommande fall ska uppfyllas och om vad läkarundersökningen ska omfatta.

Institutionen på vistelse- eller bosättningsorten ska sända en rapport till den gäldenärsinstitution som har begärt läkarundersökningen.

Gäldenärsinstitutionen ska förbehålla sig rätten att låta förmånstagaren undersökas av en läkare som den väljer, antingen inom det territorium där den som uppbär eller ansöker om förmåner vistas eller är bosatt eller i det land där gäldenärsinstitutionen ligger. Förmånstagaren kan emellertid endast uppmanas att återvända till den stat där gäldenärsinstitutionen ligger, om han eller hon kan företa resan utan att det påverkar hans eller hennes hälsa negativt och om gäldenärsinstitutionen står för utgifterna för resa och logi.

3. Om den som uppbär eller ansöker om förmåner, eller en medlem av dennes familj, vistas eller är bosatt inom en medlemsstats territorium, om gäldenärsinstitutionen ligger i Montenegro, eller vistas eller är bosatt i Montenegro om gäldenärsinstitutionen ligger i en medlemsstat, ska den administrativa kontrollen på denna institutions begäran utföras av institutionen på förmånstagarens vistelse- eller bosättningsort.

Institutionen på vistelse- eller bosättningsorten ska sända en rapport till den gäldenärsinstitution som har begärt den administrativa kontrollen.

Gäldenärsinstitutionen ska förbehålla sig rätten att låta förmånstagarens situation undersökas av en sakkunnig som den väljer. Förmånstagaren kan emellertid endast uppmanas att återvända till den stat där gäldenärsinstitutionen ligger, om han eller hon kan företa resan utan att det påverkar hans eller hennes hälsa negativt och om gäldenärsinstitutionen står för utgifterna för resa och logi.

4. En eller flera medlemsstater och Montenegro får komma överens om andra administrativa bestämmelser efter att ha informerat stabiliserings- och associeringsrådet om detta.

5. Som ett undantag från principen om kostnadsfri ömsesidig administrativ hjälp enligt artikel 5.2 i detta beslut ska den

faktiska kostnaden för de kontroller som avses i punkterna 2 och 3 i denna artikel återbetalas till den institution som uppmanades att utföra dem av den gäldenärsinstitution som begärde kontrollerna.

Artikel 7

Tillämpning av artikel 129 i avtalet

Artikel 129 i avtalet ska gälla, om en av parterna anser att den andra parten inte har fullgjort sina skyldigheter enligt artiklarna 5 och 6.

Artikel 8

Särskilda bestämmelser för tillämpning av Montenegros lagstiftning

Stabiliserings- och associeringsrådet får vid behov fastställa särskilda bestämmelser för tillämpningen av Montenegros lagstiftning i bilaga II till detta beslut.

Artikel 9

Administrativa förfaranden enligt gällande bilaterala avtal

Administrativa förfaranden enligt gällande bilaterala avtal mellan en medlemsstat och Montenegro får fortsätta att tillämpas under förutsättning att dessa förfaranden inte negativt påverkar de berörda personernas rättigheter eller skyldigheter i enlighet med vad som fastställs i detta beslut.

Artikel 10

Överenskommelser som kompletterar de administrativa förfarandena för tillämpningen av detta beslut

En eller flera medlemsstater och Montenegro får ingå överenskommelser för att komplettera de administrativa förfarandena för tillämpningen av detta beslut, särskilt för att hindra och bekämpa bedrägerier och felaktigheter.

DEL IV

ÖVERGÅNGS- OCH SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 11

Övergångsbestämmelser

1. Inga rättigheter ska förvärfas enligt detta beslut för perioden innan den dag då det träder i kraft.

2. Med förbehåll för punkt 1 ska en rättighet förvärfas enligt detta beslut även om den hänför sig till en omständighet som uppkom före dagen för dess ikraftträdande.

3. Varje förmån som inte har beviljats eller som har innehållits på grund av en persons medborgarskap eller bosättningsort ska på den berörda personens begäran utges eller åter utges från och med den dag då detta beslut träder i kraft, under förutsättning att de rättigheter för vilka förmåner tidigare utgetts inte har medfört utbetalning av ett engångsbelopp.

4. Om en begäran som avses i punkt 3 lämnas in inom två år från den dag då detta beslut trädde i kraft, ska de rättigheter som har förvärvats enligt detta beslut ha verkan från den dagen, och lagstiftningen i en medlemsstat eller i Montenegro om förverkande eller preskription av rätten till förmåner får inte åberopas mot de berörda personerna.

5. Om en begäran som avses i punkt 3 lämnas in efter utgången av den tvåårsperiod som avses i punkt 4, ska de rättigheter som inte har förverkats eller preskriberats ha verkan från den dag då begäran lämnades in, om inte förmånligare bestämmelser gäller enligt en medlemsstats eller Montenegros lagstiftning.

Artikel 12

Bilagor till detta beslut

1. Bilagorna till detta beslut utgör en integrerad del av beslutet.
2. Bilagorna får på Montenegros eller på Europeiska unionens begäran ändras genom ett beslut av stabiliserings- och associeringsrådet.

Artikel 13

Ikraftträdande

Detta beslut träder i kraft dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i ...

På stabiliserings- och associeringsrådets vägnar
Ordförande

BILAGA I

FÖRTECKNING ÖVER MONTENEGRINSKA SÄRSKILDA ICKE AVGIFTSFINANSIERADE KONTANTFÖRMÅNER

BILAGA II

SÄRSKILDA BESTÄMMELSER OM TILLÄMPNINGEN AV MONTENEGROS LAGSTIFTNING
